

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αγαπητέ μου,

Άκουσε μιάν απλήν ιστορία, τιποτένια σχεδόν' άλλ' όχι και τόσο τιποτένια, γιατί μᾶς δείχνει με τί παραξενιαν ή Μοίρα κινεί και φέρνει εδώ κ' εκεί συχνά πικρά τους Περικλέτους και τους Φασουλήδες της, έτσι για δική της διασκέδαση, θαρροείς. Η ιστορία μπορούσε να γίνη και διήγημα της λεγομένης ψυχολογικῆς σχολῆς εἶνε και θέμα για ποίημα του Άϊνε.

Ήταν δυὸ ἀδέρφια' ὁ ένας ἔγραφε τραγούδια, κι ὁ ἄλλος τραγουδοῦσε τὰ τραγούδια τοῦ ἄλλου. Ὁ ποιητὴς γνώρισε μιὰ γυναίκα' κι ἂν δὲν ἦταν ἡ γυναίκα ἐκεῖνη τὸ «ἀπάντων ἀγριώτατον κακόν» τοῦ Εὐριπίδη, μὰ μπορούσε νὰ κἀμὴ τὸ Γάλλο Βινύ, τὸν τρανὸ ποιητὴ τῆς «Οργῆς τοῦ Σαμφών» νὰ κράξῃ ἄλλη μιὰ φορὰ:

La Femme, enfant malade et douze fois impur.

Ὁ ποιητὴς ἀγάπησε τὴ γυναίκα, κι αὐτὴ ἀγάπησεν ὄχι τὸν ἄνθρωπον, ὅσο, καθὼς πάντα, τὸν ἔρωτα τὸν κάπως ξεχωριστὸ ποῦ τῆς φανέρωσεν ἐκεῖνος' ἔρωτα μὲ ἀγνὰ ποιητικὰ φτερά. Βλέπεις, τῶν ἄλλων τὰ αἰσθήματα—τὸ γνώριζεν ἐκ πείρας ἡ γυναίκα—εἶχαν ψαλιδιαμένα τὰ φτερά τους ἢ δὲν εἶχαν διόλου. Τῆς εἶχε δώσει ὁ ποιητὴς—και τὰ γε μάθει ἀπόξω—τρία τέσσερα τετράστιχα γραμμένα ὄχι μὲ πένα, ἀλλὰ μὲ φλόγα' ἔλεγε μέσα σαυτὰ τῆ δόξα τῆς ὁμορφιάς της κ' ἔλεγε τὸν πόνο τῆς ἀγάπης του. Τέτοιες ἀγάπες ὅμως δὲ βαστοῦνε πολὺ

... Me crois-tu donc assez fou pour rêver
L' éternité des roses ?

Βαρῆθηκε τὸν ποιητὴν ἡ γυναίκα, κι ὁ ποιητὴς εἶδε πὼς πάντα ἡ γυναίκα, καθὼς λέει κι ὁ δικός μας ὁ Παπαρηγόπουλος (κρίμα στὰ ποιήματά του, τόσο αἰσθαντικά και τόσο κακογραμμένα:)

Και ἂν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀγάπην ἤδη,
Δὲν ἀγαπᾷ τὴν δύναμιν αὐτῆς ὑπολογίζει,
Κ' ἐνῶ ὦχρ' ἐξ ἔρωτος σὲ βλέπει, σὲ προδίδει!

Χωριστήκαν. Μετὰ καιρὸ—πὼς τᾶφερν ἡ τύχη—γνωρίσθηκε μὲ τὸν ἀδερφὸ τοῦ ποιητῆ, μὲ τὸν τραγουδιστὴ τὰ ταίριασαν. Ἦψε τὸ μᾶστορή της. Τὴν ἐβασάνιζεν αὐτὸς, ὅπως αὐτὴ ἐβασάνιζε τὸν ἄλλον' τὸν ἀγαποῦσεν ὅμως τὸν ταρινόν, ἂν ὄχι μὲ περισσότερον εἰλικρινειαν, ἀλλὰ μὲ περισσότερο πείσμα. Μιὰν ὥραία καλοκαιρινὴ βραδιάν ὁ τραγουδιστὴς θέλησε νὰ δείξῃ τὴν τέχνην του στὸ ταῖρι του. Τῆς τραγούδησεν ἔρωτικώτατο τραγούδι τουισμένο γλυκύτατα' και τὸ τραγούδησε θεία. Καί, κίτταξε! τὸ τραγούδι ἐκεῖνο ἦταν οἱ στίχοι τοῦ ποιητῆ, τὰ τρία τέσσερα τετράστιχα ποῦ ἔλεγε τῆ δόξα τῆς ὁμορφιάς της κ' ἔλεγε τὸν πόνο τῆς ἀγάπης του... Καί ἡ γυναίκα ποῦ τὸν παιζογελοῦσε τὸν ποιητὴν, ὅταν τὸν εἶχε στὰ πόδια της, τὸν θυμήθηκε μὲ τὸ τραγούδι ἐκεῖνο, μακρὰ της πλέον και χωρισμένο ἀπ' αὐτὴ παντοτινὰ, ξανάειδε τὰ περασμένα της ὅλα, σὲ μιὰ στιγμὴ ξανάησε μ' ἐκεῖνον, και βρισκοντας ἄνοστο, χοντρό, σχεδὸν ἀνυπόφορο, και ξεχνώντας τὸν τραγουδιστὴ ποῦ τὸν εἶχε μπροστά της, τὸν ξαναγάπησε θεότερῆλα τὸν ποιητὴ, σὰν ὄνειρο ὑψηλότατο και ὀλόφατο, μ' ὄλη τὴ δύναμιν τῆς φαντασίας της, και—ποῖς ξέρει—αὐτὴ τὴ φορὰ και μ' ὄλη τὴν ἀλήθειαν τῆς καρδιάς της!

Ο ΦΙΛΟΣ ΣΟΥ

ΕΝΟΡΙΤΗΣ

(ΜΥΘΟΣ ΚΡΙΛΩΦ)

Εἶν' ἄνθρωπος, ὅπου ἄρκει νὰ ἀγαπᾷ κανένα εἶσαι γι' αὐτὸν νους ἔξωχος και συγγραφεὺς μεγάλος' ἐνῶ τυχαίνει ἄλλος, ποῦ ψάλλε ὅσο θες καλά, γλυκά, χαριτωμένα, ὄχι μονάχα ἔπαινο παρανοῖα σ' ἀρνέεται, ἀλλὰ και τὸ νὰ αἰσθανθῇ πὼς κάτι λὺς φοβεῖται. Ἄν και ἐνδέχεται μ' αὐτὸ ὀλίγο νὰ ἐγγίσω, ἀλλ' ἀντὶ μύθου, ἐν συμβᾶν θενὰ ἐξιστορήσω.

Ἐνας ἱερακῆρυκας δεινός, μιὰ Κυριακὴ, (διάδοχος τοῦ Πλάτωνος' εἰς τὴν βῆτορικῆ), διὰ τὰ ἔργα τὰ καλά μ' εὐφράδειαν ὁμίλει. Μέλι γλυκὰ τὰ λόγια του ἐτρέχαν ἀπ' τὰ χεῖλη. Σ' αὐτὰ ἡ ἀλήθεια καθαρά, χωρὶς τεχνολογήματα, σὰν ἄλυσίδα, ἔλεγε, ἀπὸ χουστὸ φτιασμένη, ὑψώνοντας στοὺς οὐρανοὺς ιδέας και αἰσθήματα, τοῦ κόσμου ἐφανέρωνε τὸ μάταιον ἐν γενεῇ. Ἐπέρανε ὁ τῶν ψυχῶν ποιμὴν τῆ διδασχῆ ἀλλ' ἐκρατοῦσε γενικὴ ἀκόμη προσοχῆ. Συγκίνησις και ἐκστασις κυρίευσε καθένα κ' εἶχαν, χωρὶς νὰ τὸ νοῦν, τὰ ματὰ δακρυσμένα. Ὅταν ἐβγήκεν ὁ λαὸς ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, εἶπ' ἕνας στὸν πλησίον του' «τί δῶρο, τί ἀξία! πόση γλυκάδα, τί φωτιά, ποῦ ταις καρδιαῖς θερμαίνει! Πλὴν ἡ καρδιά σου, γείτονα, ὡς βλέπω, κρούα μένει' ἀφοῦ δὲν δάκρυσες, θὰ πῆ διόλου δὲν πονοῦσες! ἢ μὴ δὲν ἐνοοῦσες;»
—Ὡς; ἐνοιῶσα πολὺ καλά!
ἀπήντησεν αὐτός, ἀλλὰ
νὰ κλάψω διατί; ῥωτᾷ μὲ ἀπορία!
Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐνορία».

Π. ΑΞΙΩΤΗΣ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

«Τὸ παληόπαιδο... Εἶδες ἐκεῖ, καλέ! Ἄς μείνη τόρα κι' ἄλλο χρόνο στὴν ἴδια τάξῃ νὰ μουχλιάσῃ!» ἔλεγε τῆ μετέρα τοῦ Γιαννάκη, μαθούσα τὴν εἰς τὰς ἐξετάσεις ἀποτυχίαν τοῦ χαριτωμένου υἱοῦ της—ἂν και τὸ πρᾶγμα δὲν της ἔκαμε πολὺ μεγάλην ἐντύπωσιν, διότι ἦτο ἀπὸ τέτοια συνειθισμένη.

—«Τί σας φταίω γώ; τὰ μαθηματικά μὲ πήρανε στὸ λαιμό τους» ἔλεγε τὸ Γιαννάκης, ὠχρότερος ὀλίγον τοῦ συνήθους, ἀλλ' ὄχι και πολὺ σελεκτισμένος. «Ἐγὼ σᾶς τὸ εἶπα: μαθηματικά δὲν καταλαβαίνω, ὅσο νὰ διαβάσω. Ἄν δὲν καταργηθῶν τὰ μαθηματικά, ἐγὼ δὲν θὰ βγάλω τὸ Γυμνάσιο, γὰ τὸ ξεύρετε.

—Πφ! πολὺ ποῦ με μέλει!» εἶπε και ὁ πατέρας. «Σὲ βγάξω γὼ ἀπὸ τὸ σχολεῖο και σε βάζω σὲ καμμιά τέχνη... ὄχι!...

—Πφφφφ! ἔκαμεν ὁ Γιαννάκης ξεκαρδισμένος ἀπὸ τὰ γέλια, και ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ δωμάτιον τρέχων, διότι τὴν ἀπειλήν αὐτὴν τοῦ τῆν ἔκαμνε ὁ πατέρας του στερεότυπον ἀπὸ χρόνια τόρα και ἐνεθυμήθη μὲ αὐτὴν τὰ μικράτα του.

Και δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἦτο εὐθυμος. Ἠσθάνετο, —ἡ ἀλήθεια εἶνε,—μιὰ μικρὴ φούρκα, κατὰ τῆς τύχης και τοῦ καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν, ἀλλ' ἐπροσπα-

Ἁ Ὁ ποιητὴς ἐνοοεῖ τὸν ἀργυμανδρίτην Μόσχας ῥήτορα διάσημον, ἀποθανόντα κατὰ τὸ 1812. Σ. τ. Μ.